

Aleksandar Jovanović Birilj

LIKOVNA KOLONIJA NA RAJCU

Velika Galerija Doma vojske Srbije, 13. 02 - 9. 03. 2008.

Biti organizator kulturnih manifestacija u ustanovi gde je subordinacija pravilo nije lako. Milorad D. Bujanja, akademski slikar-grafičar i referent za likovnu delatnost u Domu vojske zaslužuje visoke ocene za svoj sistematičan i perfekcionistački organizovan rad. Ova izložba obuhvata dva saziva umetnika Likovnih kolonoja na Rajcu, avgusta 2005. i avgusta 2007.godine. Obe Kolonije su bile smeštene u komfornim vojnim objektima na Rajcu. U prvoj koloniji je učestvovalo petnaest umetnika, dok je 2007.god. učestvovalo dvadeset. Iako Kolonije dele dve pune godine kada se slike izanaliziraju postoji podudarnost u poetikama autora u smislu doživljavanja Rajca kao tragične srpske planine. Tragična je po teškim bitkama sa neprijateljem i olujnim kovitlacima koji vuku prema Rudniku. Ali kada se

sva ta dramatika smiri pojavljuju se pitome romantične livade pune cveća koje talasa i mrsi šarene latice lahorasti povetarac. Formati platna na kojima se slikalo bili su 120h 90 cm, 80h 60 cm a bilo je i manjih. Kao neposredni doživljaj i kontakt sa prirodom u imresionističkom duhu iskazali su se Snežana Bekrić "Šuma na Rajcu", Damnjan Veđić "Rajački oblaci", Milutin Dedić "Panorama Suvobora", Stojanka Đorđić "Crna šuma", Todor Jovanovski "Šuma – Rajac", Milo Stojković "Cvetne livade", Miladin Stošić "Dama sa suncobranom", Slobodanka Todorović "Stara bukva". Jan Agarski se takođe izražava u impresionističkom duhu poetilistički gradeći mase koje se tope. Autori kod kojih je izražen grafizam i težnja ka dekorativnom su Milan Tomić "Rajac", Rastislav Škulec "Pogled na Rudnik", Merima Bakić "Starac sa Rajca", Vanja Đorđević "Jabuka", Jelena Kosovac "Rajac odozgo", Tanja Nikolajević "Plava šuma", Srđan Srećković "Pejsaž sa Rajca". Inspiraciju šire motivacije od područja i vidika sa Rajca imali su Ljiljana Jevtić "Studenički znaci I", Igor Radović "Grad I", Selena Vicković "Trešnja", Ivana Jovanović "Zdela". Reminiscenciju na dramatičnu istoriju Rajca iskazali su u svom konceptu i temi Slobodan-Gane Milosavljević "Dupli pobednik", A. J. Birilj "Jauci sa Rajca", Milan Kešelj "Srpska komora". Težnju ka

realističnom i voluminoznom pejzažu iskazali su Dragan Milošević-Rus "Raj na Rajcu", Petar Mošić "Ispred šume", Branislav Stefanović "Staro drvo", Milijana Radovanović "Konji u trku". Ka apstraktnoj slici bez obzira da li u predlošku imaju motiv Rajca su Sofija Azemović "Prostor I", Mihailo Gligorić-Gliša "Rajačka vila", Tijana Vučetić "Kriška u pejzažu", Pavle Popović "Brda Suvobora" i Vesna Džakić "Plava šuma".

Likovne kolonije su svakako korisne mada su postale stvar pomodarstva i hiperprodukcije likovnih dela. Ako se setimo koju su ulogu imali likovni umetnici u Prvom i Drugom svetskom ratu i koja su značajna dela ostavili, pre svih Nadežda Petrović, Kosta Milićević, Milan Milovanović, Ismet Mujezinović, Pivo Kramatijević, sigurno je da današnjim Kolonijama, pogotovu koje organizuje Vojska Srbije, treba dati dublji smisao.
